

UPUTSTVO ZA KORIŠTENJE E-TRADING USLUGE

Usluga E-trading

Trading Office E-trading Suite je modul za elektronsko izdavanje naloga, real-time pregleda trenutnog statusa izvršenja svakog izdatog naloga, real-time pregled portfolia i novčanog stanja putem interneta.

Koncept sigurnosti aplikacije se bazira na username/password metodi kao i E-mail/SMS token sistemu. Prilikom pristupa aplikaciji te verifikaciji i identifikaciji korisnika putem korisničkog imena i šifre, software će generisati verifikacijski ključ dužine n karaktera te ga poslati na e-mail adresu korisnika u formi zip datoteke sa šifrom i/ili mobilni telefon korisnika.

Ovaj ključ vrijedi do isteka sesije te se nakon svakog pokušaja pristupa ponovo generiše. Unosom ispravnog verifikacijskog ključa u dato polje, pristupa se osnovnom ekranu aplikacije.

Osnovni elementi aplikacije su:

- Portfolio
- Stanje novčanog računa
- Pregled izdatih naloga i statusa
- Izdavanje kupovnih ili prodajnih naloga

Portfolio se sastoji od detaljnog pregleda trenutnih i starih pozicija ulaganja te pregleda prosječnih cijena ulaganja, trenutne vrijednosti dobiti ili gubitka te procjene vrijednosti portfolia u odnosu na trenutno stanje na tržištu.

Software prati poziciju tekućih izdatih naloga kroz pregled neodobrenih, odobrenih te izvršenih naloga na tržištu.

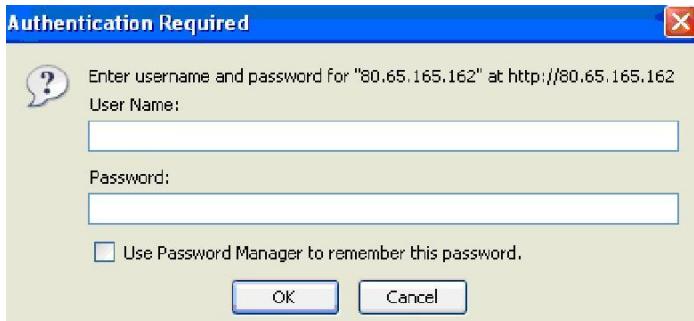
Stanje novca detaljno prikazuje svaku novčanu promjenu u formi uplata, isplata, kupovina, prodaja, brokerskih provizija, troškova banke depozitara kao i drugih troškova.

Mogućnost korištenja ove usluge imaju svi klijenti koji su potpisali ugovor za korištenje ove usluge, te koji imaju sklopljen ugovor o obavljanju brokerskih poslova sa ASA Banka d.d. Sarajevo.

Zahtjev za korištenje ove usluge i link za pristup modulu se nalazi na web stranici www.asabanka.ba

Nakon potpisivanja Ugovora o upotrebi usluga E-tradinga klijentu će biti dostavljena inicijelni autorizacijski podaci (korisničko ime i šifra). Za svaki pristup e-trading sistemu, bit će generisan one-time password koji se automatski šalje na e-mail adresu korisnika te je prilikom pristupa sistemu potrebno izvršiti unos i ovog parametra.

1. Prijava korisnika

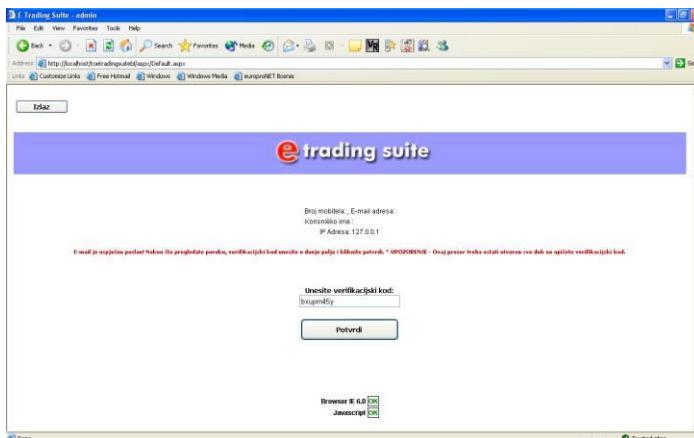

Nakon klika na „Link za prijavu“, potrebno je unijeti identifikacione lozinke, koje klijent dobija od strane ovlaštene osobe, prilikom potpisivanja ugovora za korištenje ove usluge.

Nakon što sistem izvrši autorizaciju korisnika na bazi korisničkog imena i

šifre, slijedeći korak podrazumijeva slanje verifikacijskog koda na e-mail adresu korisnika, klikom na dugme koje se pojавilo na slijedećoj stranici.

Verifikacijski kod, koji je poslan na korisnikov e-mail se ispunjava u predviđeno polje, te se potvrđujem klikom na dugme.

Napomena: Potrebno je da prozor prijave na e-trading bude otvoren, do ispunjavanja verifikacijskog koda. Prilikom svake nove prijave korisnika, sistem će poslati novi verifikacijski kod na e-mail korisnika.

2. Portfolio

Prva opcija koja se pojavljuje nakon prijave korisnika jeste pregled portfolia.

Prvi dio prikaza označava stanje portfolia prema tržišnim cijenama dionica, dok drugi dio predstavlja pregled statusa naloga.

Dodatne opcije prikaza koje korisnik može koristiti su Osnovni i Detaljni pregled, a razlikuju se u analitici informacija vezanih za ulaganje.

The screenshot shows the eTrading Suite application window. At the top, there's a menu bar with options like Pregled nalogu, Nalog za kupovinu, Nalog za prodaju, Porfolio, Stanje novca, and Izlaz. Below the menu is a toolbar with a button labeled "Pregled portfolia". The main content area is divided into several sections:

- Prikazi stanje na dan:** A calendar for August 2007 showing dates from 25 to 31.
- View type / Vrsta pregleda:** Radio buttons for Basic view / Osnovni pregled (selected) and Detail view / Detaljni pregled.
- Portfolio view / Prikaz portfolia:** A table showing investment details for MJZR-Rox:

Symbol / Simbol	Bought / Kupljeno	Sold / Prodato	Shares number / Broj dionica	Last price / Zadnja cijena	Portfolio value / Vrijednost portfola	Profit / Loss - Dobit / Gubitak
MJZR-Rox			90	-180	0,70	-126,00
				Ukupno:		-126,00
						0,00
- Order status / Pregled statusa naloga i raspoloživost dionica za trgovinu:** A table showing client account status for various symbols:

Symbol / Simbol	Shares on client account / Stanje dionica na KL računu	Total
DEC-B-A		100 Kupi
JNMD-R-A		300 Kupi
MART-R-A		10 Kupi
MJDR-R-A		100 Kupi
MJZR-R-A		-180 Kupi
NVMB-R-A		50.000 Kupi
TLKM-R-A		1.000 Kupi
- Portfolio chart view / Pregled portfolia:** A small chart showing the value of the MJZR-Rox investment over time.
- Nazad:** A button at the bottom left of the main content area.

3. Izdavanje naloga za kupovinu ili prodaju dionica

Naziv emitenta	Oznaka	Vrsta	Nom. vrij.	Emit. kol.	
1. MAJ-ZAVRŠNI RADOVI U GRAD. AD BL	MJZR-R-A		0,00	1365515	Odaberi
1. MAJ METALSKA AD BANJA LUKA	MJMT-R-A		0,00	2390492	Odaberi
1. MAJ-DRVODJELSKA AD BANJA LUKA	MJDR-R-A		0,00	5386816	Odaberi
11. MART AD SREBRENICA	MART-R-A		0,00	577446	Odaberi
22. DECEMBAR AD BANJA LUKA	DEC-B-R-A		0,00	2059816	Odaberi
25. NOVEMBAR AD ČELINAC	NVMB-R-A		0,00	1084246	Odaberi
28. JUNI AD MODRIČA	JNMD-R-A		0,00	4178554	Odaberi
4. SEPTEMBAR AD TESLIĆ	SEPT-R-A		0,00	447358	Odaberi
6. AVGUST AD MILIĆI	SAVG-R-A		0,00	1406910	Odaberi
AGROEXPORT AD, DOBOJ	AGRE-R-A		0,00	662996	Odaberi

Odabirom na dugme „Nalog za kupovinu“, odnosno „Nalog za prodaju“ bio bi prvi korak za izdavanje naloga. Slijedeći korak jeste izbor vrijednosnog papira. Emitenti se mogu prozivati po oznaci, odnosno simbolu, ili po nazivu, a odabir se potvrđuje pod linkom odaberi.

Naziv emitenta	Oznaka	Vrsta	Nom. vrij.	Emit. kol.	
1. MAJ-ZAVRŠNI RADOVI U GRAD. AD BL	MJZR-R-A		0,00	1365515	Odaberi
1. MAJ METALSKA AD BANJA LUKA	MJMT-R-A		0,00	2390492	Odaberi
1. MAJ-DRVODJELSKA AD BANJA LUKA	MJDR-R-A		0,00	5386816	Odaberi
11. MART AD SREBRENICA	MART-R-A		0,00	577446	Odaberi
22. DECEMBAR AD BANJA LUKA	DEC-B-R-A		0,00	2059816	Odaberi
25. NOVEMBAR AD ČELINAC	NVMB-R-A		0,00	1084246	Odaberi
28. JUNI AD MODRIČA	JNMD-R-A		0,00	4178554	Odaberi
4. SEPTEMBAR AD TESLIĆ	SEPT-R-A		0,00	447358	Odaberi
6. AVGUST AD MILIĆI	SAVG-R-A		0,00	1406910	Odaberi
AGROEXPORT AD, DOBOJ	AGRE-R-A		0,00	662996	Odaberi

e trading suite

Pregled naloga

Nalog za kupovinu

Nalog za prodaju

Porfolio

Stanje novca

Broj naloga : Raèunarski odreðen**NALOG ZA KUPOVINU F****Podaci o klijentu**

Naziv / Ime klijenta : Prezime () Ime, JMB(1111111111111)

Ugovorom ovlaštena osoba - nalogodavac : Prezime () Ime, JMB(1111111111111)

Broj ugovora : 1/06

Podaci o HoV

Oznaka i vrsta : DECB-R-A ,

Emitent : 22. DECEMBER AD BANJA LUKA

Ukupna emitovana kolièina : 2059616

Zadnja prosjeèna cijena 0,1500 KM

Tržiste vrijednosnih papira : BLSE - Banjaluèka berza

Podaci o nalogu

Datum prijema : 23.7.2007 Vrijeme prijema : 15:43 h

Mjesto prijema : WEB E-Trading Sistem

Vrsta naloga : Slobodni

Restrikcija validnosti : Nema

Kolièina : kom. 0,0000000% od emisije.

Specijalni uslov izvršenja : Nema

Postotak provizije : Izraèunaj proviziju

Naèin prijema naloga : eTrading Slanje obraèuna poštom :

Zadnja prosjeèna cijena u nalogu povlaèi prosjeènu cijenu od posljednjeg prethodnog trgovinskog dana.

Podaci o stanju novca

Iznos namjenskog raèuna: 0,00 KM

Upiši Otkaži

Iznos namjenskog raèuna oznaèava stanje novca na raspolaganju, ali koje ne ukljuèuje izdate, a nerealizovane, naloge.
Napomena: Poravnanje novca: T+3.

Potrebno je ispuniti osnovne elemente naloga. Datum i vrijeme prijema sistem ispunjava automatski.

Korisnik prilikom otvaranje naloga ima slijedeće mogućnosti odabira, a u skladu sa važećim Pravilima Sarajevske berze-burze:

- Obzirom na vrstu: kupovni ili prodajni nalog
- Obzirom na cijenu: tržišni, limitirani i limitirani sa diskrecijom
- Obzirom na vrijeme validnosti naloga: dnevni, otvoreni i nalog do određenog datuma
- Obzirom na dodatne uslove prikaza i izvršenja: nalog sa rasponom, nalog sa rasponom iodstranjnjem neizvršene količine i nalog sa skrivenom količinom.
- Obzirom na posebne uslove izvršenja: nalog na sve ili ništa, nalog sa minimalnom količinom prvog zaključenog posla i nalog sa minimalnom količinom svih zaključenih poslova.

Mogućnost izdavanja pojedinih vrsta naloga ograničena je algoritmom trgovine koji se koristi (aukcijski ili kontinuirani)

U vezi cjenovnih ograničenja vrste naloga, obzirom na kurs vrijednosnih papira, su:

- **tržišni nalog** – nalogodavac ne postavlja ograničenja s obzirom na kurs. Izvršava se unosom naloga u BTS bez navođenja cijene.
- **limitirani nalog sa diskrecijom** – nalogodavac postavlja gornju granicu (kupovni nalog) tj. donju granicu (prodajni nalog) i ovlašćuje brokera da smije izvršiti nalog (unosom naloga u BTS) po cijeni koja je 20% manja od limita (kupovni nalog) tj. 20% veća od limita (prodajni nalog). Ovaj nalog važi maksimalno 30 dana od dana izdavanja naloga.
- **limitirani nalog** – nalogodavac određuje gornji limit (kupovni nalog) ili donji limit (prodajni nalog) po kojem je spremjan kupiti/prodati vrijednosne papire koji su predmet naloga. Nalog se izvršava unosom naloga sa navedenom cijenom u BTS.

Obzirom na ograničenje vremenske validnosti nalozi mogu biti:

- **dnevni nalog** – važi samo isti dan na koji je unesen, a nakon zatvaranja, BTS neizvršene dnevne naloge automatski odstranjuje prije početka trgovanja slijedećeg dana,
- **otvoreni nalog** – važi do izvršenja na tržištu, odnosno do odstranjenja od strane člana Berze koji ga je unio, kada primi odgovarajući nalog klijenta. Otvoreni nalog važi najviše šest (6) mjeseci od dana unosa, nakon čega ga BTS automatski odstranjuje.
- **nalog do uključno određenog datuma** – je nalog koji važi od trenutka izdavanja naloga do uključno određenog datuma. Nalog do uključno određenog datuma važi najviše šest (6) mjeseci od dana unosa naloga. Ako nalog nije ispunjen do uključno izabranog datuma ili u roku od šest (6) mjeseci od dana unosa, izmijene ili potvrde, BTS ga automatski odstranjuje.

Nalozi sa dodatnim uslovima načina prikaza i izvršenja su nalozi gdje se pored obaveznih

komponenata unosa unose podaci koji znače dodatne uslove za zaključenje posla odnosno za prikaz naloga na tržištu.

Mogući su sljedeći nalozi sa dodatnim uslovima načina prikaza i izvršenja:

- **nalog sa rasponom** – jednokratnim unosom omogućava kupovinu ili prodaju vrijednosnog papira po različitim kursevima do navedenog ograničenja. Neizvršena količina naloga ostaje u BTS-u sa kursom unesenog naloga. Nalog sa rasponom je moguć samo kada je tržište otvoreno i ako postoji suprotni nalog sa boljim ili jednakim kursom od onog koji je naveden u nalogu člana berze. Upotreba drugih dodatnih ili posebnih uslova nije moguća. Ova vrsta naloga moguća je samo kod dionica kojima se trguje po kontinuiranom algoritmu.
- **nalog sa rasponom i odstranjnjem neizvršene količine** – jednokratnim unosom omogućava kupovinu ili prodaju vrijednosnih papira po različitim kursevima do navedenog ograničenja pri čemu se neizvršena količina naloga odstranjuje iz sistema BTS. Nalog sa rasponom i odstranjnjem neizvršene količine je moguć je kod aukcijskog i kontinuiranog načina trgovine. Upotreba drugih dodatnih ili posebnih uslova nije moguća.
- **nalog sa skrivenom količinom** – je nalog kod kojeg na tržištu nije prikazana cjelokupna količina naloga. Na tržištu je prikazana samo vidljiva količina vrijednosnih papira, a ostatak do cjelokupne količine naloga je pohranjen u skrivenoj količini naloga, koja na tržištu nije vidljiva. Kod "sve ili ništa" naloga, unos skrivene količine nije moguć. Upotreba drugih dodatnih uslova načina prikaza i izvršenja nije moguća. Unos naloga sa skrivenom količinom moguć je kod aukcijskog i kontinuiranog načina trgovine.

Nalozi sa posebnim uslovima izvršenja su nalozi kod kojih je, pored obaveznih komponenata kod unosa naloga, dato i ograničenje najmanje moguće količine kojom je moguće zaključiti posao.

Vrste naloga sa posebnim uslovima izvršenja su:

- **"sve ili ništa" nalog** – je nalog koji se izvršava samo ako se izvrši cjelokupna količina naloga. Moguća je upotreba ograničenja vremenske validnosti naloga.
- **nalog sa minimalnom količinom prvog zaključenog posla** – je nalog kod kojeg se prvi posao zaključuje količinom koja je jednaka ili veća od minimalne količine koja je navedena na nalogu, a preostali dio naloga se mijenja u ograničeni nalog. Moguća je upotreba ograničenja vremenske validnosti naloga.
- **nalog sa minimalnom količinom svih zaključenih poslova** – je nalog kod kojeg se poslovi zaključuju samo količinom koja je jednaka ili veća od minimalne količine. Ukoliko je preostali dio naloga manji od minimalne količine tog naloga, isti se mijenja tako da je minimalna količina jednaka preostaloj količini naloga. Moguća je upotreba ograničenja vremenske validnosti naloga.

Unos ovih naloga nije moguć pri aukcijskom načinu trgovanja.

Odabirom svih željenih parametara naloga klikom na «Upiši» otvara se novi prozor koji zahtijeva potvrdu unesenih parametara. Ukoliko su parametri nakon dodatne provjere u redu, klikom na «Potvrди» nalog se unosi u centralnu elektronsku knjigu naloga u

programskom paketu Trading Office sa statusom naloga «Nalog neodobren».

Nalog, potvrda o prijemu naloga dostupan u PDF formatu kojeg korisnik može printati.

Nakon odabira vrste naloga, te ispunjavanja količine, klijent može pregledati izračunatu proviziju na bazi procjene visine transakcije, klikom na dugme „**Izračunaj proviziju**“. Klijent unosi nalog potvrdom klikom na dugme „**Upiši**“, a zatim i dugmetom „**Potvrdi**“. Nalog se nakon klika «**Potvrdi**» automatski unosi u elektronsku knjigu naloga u brokerskoj kući te mu se automatski dodjeljuje slijedeći redni broj iz knjige naloga te vrijeme prijema onoga trenutka kada je klijent kliknuo «**Potvrdi**».

4. Pregled naloga

Opcija „Pregled naloga“ omogućava uvid u status pojedinačnog naloga.

1. **Neodobren** - Nalog izdat, i zaprimljen u brokersku kuću;
2. **Odobren** - Nalog odobren od strane interne kontrole, čeka unos na berzu,
3. **Izvršen** - Nalog unesen na berzu
4. **Zaključen** - Nalog realizovan, klikom na link **Obračun** omogućava uvid u obračun obavljenog posla
5. **Storniran** - Nalog storniran od strane interne kontrole zbog neispunjavanja uslova za izvršenje naloga. Najčešći razlog storniranja naloga jeste njihova nepokrivenost avansom, odnosno dionicama
6. **Opozvan** - Nalog opozvan po nalogu klijenta, ili je isteklo vremensko trajanje naloga

Opoziv naloga

U prikazu „Pregledu naloga“, uz svaki nalog koji ima opciju izvršen, odobren ili neodobren postoji opcija opoziv naloga. Opoziv se potvrđuje u dva koraka.

The screenshot shows the eTrading Suite application interface. At the top, there is a menu bar with tabs: Pregled naloga, Nalog za kupovinu, Nalog za prodaju, Portfolio, Stanje novca, and Izlaz. Below the menu, a sub-menu bar includes Opoziv naloga. The main content area is titled "ZAHTEV ZA OPOZIV NALOGA". It contains two input fields: "Potvrdite opoziv unosom Vašeg matičnog broja:" followed by the value "11111111111111" and "Sistemski broj naloga:" followed by the value "0707160002". A "Traži" (Search) button is located below these fields. The background of the application has a light purple gradient.

Aplikacija potvrđuje da je nalog proslijeđen u brokersku kuću. Napomena: aplikacija nije povezana sa berzanskim sistemom, te ako je u međuvremenu došlo do realizacije, nalog neće biti moguće opozvati.

This screenshot shows the same eTrading Suite interface as the previous one, but with a different content area. The main message reads: "Zahtjev za opoziv naloga je proslijeđen u brokersku kuću i na Vašu e-mail adresu! Ukoliko za nekoliko minuta ne dobijete mail sa zahtjevom za opoziv naloga, odmah kontaktirajte brokersku kuću!" (The withdrawal request has been sent to the broker's office and your email address! If you do not receive a mail with the withdrawal request within a few minutes, contact the broker's office immediately!). Below this message, the "Opoziv naloga" button is visible. The rest of the interface is identical to the first screenshot.

5. Stanje novca

E Trading Suite - admin

e trading suite

Pregled naloga Nalog za kupovinu Nalog za prodaju Portfolio Stanje novca Izlaz

Pregled stanja novca

Odabir vrste pregleda portfolia

Prikaži stanje na dan

srpanj 2007						
d	u	s	č	p	s	n
25	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

Prikaži vrste novčanih transakcija Sve Uplate Isplate Kupovina Prodaja Brokerska provizija Provizija depozitara

Prikazani rezultati od 1 do 1 od ukupno 0

Datum	Vrsta transakcije	Prilik	Odliv	Napomena
	Ukupno:	0,00	0,00	< Nazad , Naprijed >

Trenutno stanje novca i raspoloživost sredstava

Prilik	Odliv	Stanje	Neuknjižene prodaje	Neuknjižene kupovine	Ukupno neuknjiženo	Saldo
0	0	0	90,00	0	7,00	0

[Nazad](#)

7. Administracija

Opcija „Administracija“ omogućava promjenu ulaznih šifri, radi povećanja sigurnosti, što je preporučljivo uraditi.

The screenshot shows the e-trading suite application window. At the top, there is a purple header bar with the logo "e trading suite". Below the logo is a navigation menu with several tabs: "Pregled naloga", "Nalog za kupovinu", "Nalog za prodaju", "Porfolio", "Stanje novca", and "Administracija". The "Administracija" tab is highlighted with a blue border. Underneath the menu, there is a sub-menu titled "Administracija korisnika" which is also highlighted with a blue border. The main content area has a light blue background. On the left, there is a section titled "Promjena šifre". To the right of this title are four input fields: "Username:" followed by a text input containing "ETRADING\test.doo", "Stara šifra:" followed by an empty text input, "Nova šifra:" followed by an empty text input, and "Potvrdi novu šifru:" followed by another empty text input. At the bottom right of the content area are two buttons: "OK" and "Odustani".